

เครื่องจักสาน
(Basketry)

- เครื่องจักสานเป็นงานหัตถกรรมที่มนุษย์คิดทำขึ้นโดยการนำวัสดุธรรมชาติประเภทพืชเช่น ต้นไม้ หวาย กก ใบปาล์ม ใบมะพร้าว เถาวัลย์ หรือแม้แต่ขนสัตว์ และวัสดุอื่นๆ ที่มีอยู่ในธรรมชาติของแต่ละพื้นที่ มาขัด สาน
- อาจจะเริ่มจากงานที่มีลักษณะหยาบ ขนาดใหญ่ เช่น เป็นโครงของ เรือแพกอาศัยทรงโค้ง มน เป็นโครงหลังคา เป็นรั้ว เป็นฝาเรือน เป็นของใช้ประเภทภาชนะ หรือหมวกเพื่อใช้เป็นเครื่องกันแดด กันฝน ฯลฯ

- จากเศษของเครื่องปั้นดินเผาที่ปรากฏลวดลายเครื่องจักสานบนผิวภาชนะดินเผานั้น เป็นหลักฐานแสดงว่า เกิดจากการสานภาชนะก่อนแล้วใช้ดินเหนียวมาไล้ลงบนภาชนะจักสาน แล้วนำไปเผาไฟเพื่อให้ดินแข็งตัว เครื่องจักสานนั้นก็จะมีเหลือเฉพาะลวดลายเครื่องจักสานปรากฏให้เห็น เป็นการยืนยันว่า มนุษย์มีความสามารถในการทำภาชนะจักสานก่อนรู้จักวิธีการทำภาชนะดินเผา

ภาชนะดินเผาบ้านเชียง มีรอยเครื่องจักสานประทับ สันนิษฐานว่าปั้นขึ้นโดยใช้
แผ่นดินเหนียวกด ทาบทับลงในเครื่องจักสาน

เครื่องจักสานภาคเหนือ พบฝาทองจักสานที่ ประตู่ผา จ.ลำปาง
อายุประมาณ 3,000 ปี

วัสดุที่ใช้ทำเครื่องจักสาน

๓๕

ตาล

ถ่าน

ลาน

ย่านลิเภา

หวาย

ปานัน

ต้นสาเก

การไพลใบสาธู

ຈາກ

หญ้าสามเหลี่ยม

มะพร้าว

ต้นกล้าหรือแห่ย่ง

ต้นกล้วย

ผักตบชวา

กำนผักตบชวาที่ใช้ทำเครื่องจักสาน

ไม้ไผ่

- มีความเหนียวและยืดหยุ่นภายในตัว สามารถนำมาตัดงอได้ตามที่
ต้องการ กระจายพันธุ์กว้างขวางเกือบทั่วโลกทั้งเขตร้อน เขตอบอุ่น
และเขตหนาว แต่จะกระจายพันธุ์มากที่สุดในเขตร้อน โดยเฉพาะทาง
ตอนใต้และตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปเอเชีย คือมีจำนวนมากถึง 45
สกุล(genus) 750 ชนิด(species) ในขณะที่ทั่วโลกมีไม้ไผ่ประมาณ 75
สกุล 1250 ชนิด ส่วนประเทศไทยพบ 13 สกุล 90 ชนิด สังคมชนบท
ส่วนใหญ่จึงมักจะใช้ไม้ไผ่ซึ่งมีอยู่หลายพันธุ์เป็นวัสดุหลักในการผลิต
งาน โดยช่างจะเป็นผู้เลือกประเภทของไผ่แต่ละชนิดมาใช้งานตามความ
เหมาะสม โดยคำนึงถึงความทนทาน ความยากง่ายต่อรูปทรง และ
ลวดลาย

ชนิดของไม้ไผ่ที่นิยมนำมาทำเครื่องจักสาน

- **ไผ่สีสุก** ลักษณะขึ้นเป็นกอใหญ่หนาแน่น ลำต้นตรง ปล้องใหญ่ สูงประมาณ 20-25 เมตร เนื้อหนาเหนียว ทนทาน ลำต้นมีสีเขียวสด ผิวเป็นมัน ไม้ไผ่ชนิดนี้นำไปทำเครื่องจักสานจะได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความคงทน นิยมนำมาทำเสาเรือนเครื่องผูก ทำนั่งร้านในงานก่อสร้าง ทำเฟอร์นิเจอร์ สานฝาเรือน เข่ง กระจัง และตุ้มดักปลา ทำกระบอกข้าวหลาม ไม้ไผ่ชนิดนี้พบได้ทั่วไป แต่จะมีมากในภาคกลางและภาคใต้

ไผ่สีสุก

ไผ่บง

- เนื้อจะเหนียว, ทนทาน นิยมนำมาสานกระบุง, เปียด, ซ้าหวด, ข้อง, ไช, ซ้า, เข่ง สุ่มปลา เป็นต้น

ไผ่นวลหรือไผ่ซาาง

- มีปล้องยาวประมาณ 0.70 – 1.20 เมตร เป็นไม้ไผ่ที่มีเนื้ออ่อนค่อนข้างเหนียว เหมาะที่จะนำมาทำเครื่องจักสานที่ต้องการความละเอียดคือจักตอกเส้นเล็กบางได้ดี พบมากในเขตป่าเขาสอยดาว จังหวัดจันทบุรี เหมาะกับการสานกระติบข้าว, กระบุง, ตะกร้า เข่ง ลำไย, ฝาเรือน, แอ่วตีข้าว จ.ลำปางและคูตีข้าว จ.เชียงใหม่ เป็นต้น

ไผ่ไร่

- ลักษณะคล้ายหวาย สามารถตัดให้โค้งงอได้ตามความต้องการ เป็นไผ่ขนาดเล็ก มีเนื้อในตัน ขนาดโตที่สุดลำต้นจะมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1.4 ซม. สูงประมาณ 3 – 4 เมตร ใช้ทำรั้วบ้าน เครื่องเรือน เฟอร์นิเจอร์แบบต่างๆ ค้ำไม้กวาด ไผ่ชนิดนี้พบมากในบริเวณภาคเหนือของไทย แต่จะขึ้นได้ทุกท้องถิ่นที่บริเวณที่มีความชื้นสูง โดยเฉพาะตามหุบเขามีสลำห้วยลำธารไหลผ่าน เช่น ป่าแถวจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง แม่ฮ่องสอน น่าน เป็นต้น

ไฟรวก

- มีลำต้นขนาดเล็ก เป็นไม้ที่มีลำต้นตรง โคนลำมีเนื้อหนาเกือบตัน ภายในกลวง เนื้อแข็ง, เหนียว ขึ้นเป็นกอตามเนินสูงบนภูเขา อากาศค่อนข้างร้อน ไม่ชอบบริเวณที่มีน้ำขัง พบมากที่ จ.กาญจนบุรี สูงประมาณ 5 – 10 เมตร ใช้ทำเครื่องจักสานแบบหยาบๆ ทำเครื่องเรือน ทำรั้วบ้าน สานแข่ง เป็นต้น

ไผ่ตง

- เป็นไผ่ที่มีลำต้นขนาดใหญ่ ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเยื่อกระดาษ ทำไม้จิ้มฟัน ทำตะเกียบ ไผ่ตงมีหลายพันธุ์ เช่น ไผ่ตงเขียว ไผ่ตงหม้อ ไผ่ตงหนู ไผ่ตงดำ เป็นต้น มีปลูกกันมากแถวจังหวัดปราจีนบุรี

ไม้ข้าวหลามหรือบางถิ่นเช่นภาคเหนือเรียกไม้ป่าง

- เนื้ออ่อนข้างบาง ปล้องยาว ประมาณ 30 ซม. สูงประมาณ 7 – 8 เมตร อ่อนตัวดี พบมากแถวภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บางส่วน พื้นที่ตอนเหนือของจังหวัดกาญจนบุรี นิยมถักเปีย เพื่อเย็บหมวก และใช้สานชะลอม และนิยมใช้ทำกระบอกรับข้าวหลาม

ไผ่เฮี้ย

- เป็นไม้ไผ่ขนาดกลาง ลักษณะปล้องยาว ประมาณ 50 – 70 ซม. ข้อเรียบ มีกิ่งข้างเล็กน้อย เนื้อจะอ่อน ปรับตัวได้ดีตามรูปทรงของภาชนะที่ต้องการสาน นิยมสานแอ็บข้าว, ชะลอม, หมวก, ภาชนะเครื่องเงินไม้ไผ่ขด, ฝาเรือน เสื่อหรือสาด และโครงสร้างอาคารบ้านเรือน พบมากทางภาคเหนือ

หวาย

- โดยทั่วไป หวายที่ใช้ในการจักสาน(ของภาคใต้) มีอยู่ ประมาณ 15 ชนิด คือ
- หวายหอม หวายตะค้าทอง หวายกาหลง หวายพรวน หวายหิน
หวายน้ำ หวายแดง หวายขี้ขาว หวายขี้ไก่ หวายชุมพร หวายเสียน
หวายเหลา หวายงอย หวายปลิง หวายพูน

หวาย

ต้นตองขาว

- ทางแม่ฮ่องสอนเรียกว่าต้นจิง เป็นพืชล้มลุก มีเหง้า เป็นชนิด *Phrynium paviform* Roxb. ในวงศ์ **MARANTACEAE** ซึ่งมีลักษณะเฉพาะคือผิวมัน เรียบ เนื้อจะบาง ลื่น อ่อนตัวดี เมื่อผ่าลำต้นตากแห้งแล้ว นำไปแช่แล้วขูดเนื้อในออกให้หมด

กล้า ภาคเหนือเรียกต้นแห่

- ลักษณะลำต้นตรง มีแขนงเล็กๆ แยกจากข้อเป็นช่วงๆ ขึ้นได้ดีในที่ลุ่มน้ำขัง ทั้งน้ำจืดและน้ำกร่อย
- ผิวของต้น นิยมนำมาเป็นตอกเย็บจาก หรือ แทนเชือกมัดสิ่งของ มัดห่อขนม
- ภาคเหนือนำส่วนเปลือกมาสานเสื่อ เรียกเสื่อแห่

ต้นกล้าภาคเหนือเรียกแห่่ง

กลุ่ม

- ผิวแข็ง ใช้แทนไม้ไผ่ทำเครื่องจักสานได้ทุกชนิด

กลุ่ม ลำต้น ผิวแข็งมาก
ใช้แทนไม้ไผ่ทำเครื่องจักสานได้ทุกชนิด

ต้นตองอ่อนหรือตองขาว สานเสื่อ

น้ำแช่น้ำ

เปลื้องสาดทองขาวหรือสาดอ่อน เชียงใหม่

๒๕๖๖

อายุของไม้ไผ่ที่เหมาะสมกับการนำมาใช้ทำเครื่องจักสาน

- งานที่ต้องการความยืดหยุ่นตัวสูงมาก เช่นใช้ทำเป็นตอกมัดหรือต้องการนำไปจักสานประเภทสอดขัด ทำลวดลาย แต่ไม่ต้องการใช้ความแข็งของเส้นตอก ควรเป็นไม้ไผ่อ่อน อายุประมาณ 1 ปี
- งานที่ต้องการรับน้ำหนักการใช้งานประเภทกระบุง กระจาด เข่ง ตะกร้าเครื่องมือดักจับสัตว์ต่างๆ ควรใช้ไม้ไผ่ที่มีอายุประมาณ 2-4 ปี
- งานที่ต้องการแบกหาม ต้องการความแข็งแรง เช่น ไม้คาน คัน หลาว คันธนู ควรใช้ไม้ไผ่ที่มีอายุประมาณ 4-6 ปี

การเตรียมไม้ไผ่
เพื่อนำมาทำเครื่องจักสาน

การเก็บไม้ไผ่
ให้มีอายุการใช้งาน
ได้ยาวนาน

การเหลา

เส้นตอก

การเหลาตอก

- เหลาตะแคง
- เหลาตอกป็น
- เหลากลม

เทคนิคการทำเครื่องจักสาน

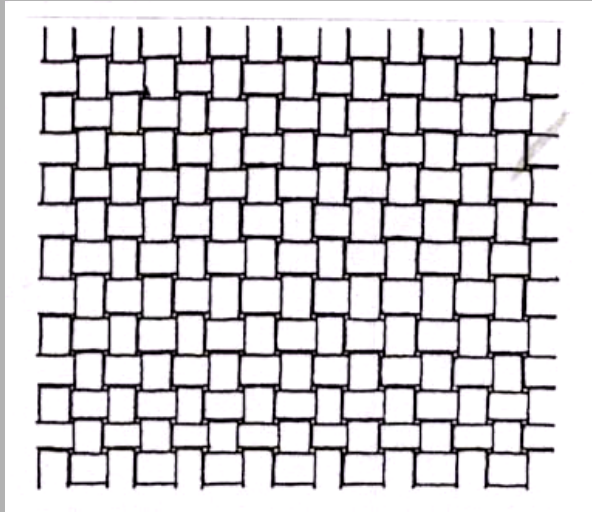
1.การสาน (Weaving)

2.การขด(Coiling)

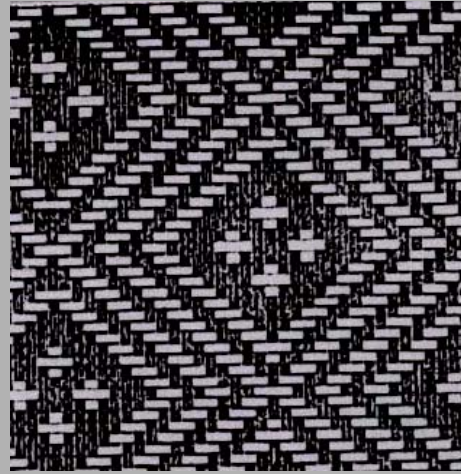
3.การเปียและการเย็บ (Braiding and sewing หรือ Plaiting)

1.การสาน (Weaving)

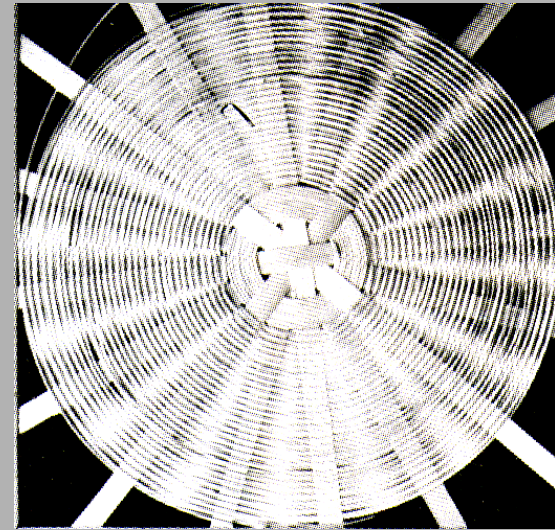
- ใช้วัสดุที่มีลักษณะแบนและยาว นำมาขัดหรือสานกัน โดยการไขเส้น ยืนและเส้นขัด สอดสลับขึ้นลง เพื่อยึดวัสดุนั้นให้เป็นแผ่น ผืน หรือ รูปทรงโค้งมน ตามแบบที่กำหนดไว้ นิยมทำกันทั่วไป เช่น
- และเป็นที่น่าสนใจว่าเทคนิคนี้ ช่างพื้นบ้านทั่วโลกจะใช้สานภาชนะ ประเภทของใช้ในครัวเรือน เป็นหลัก

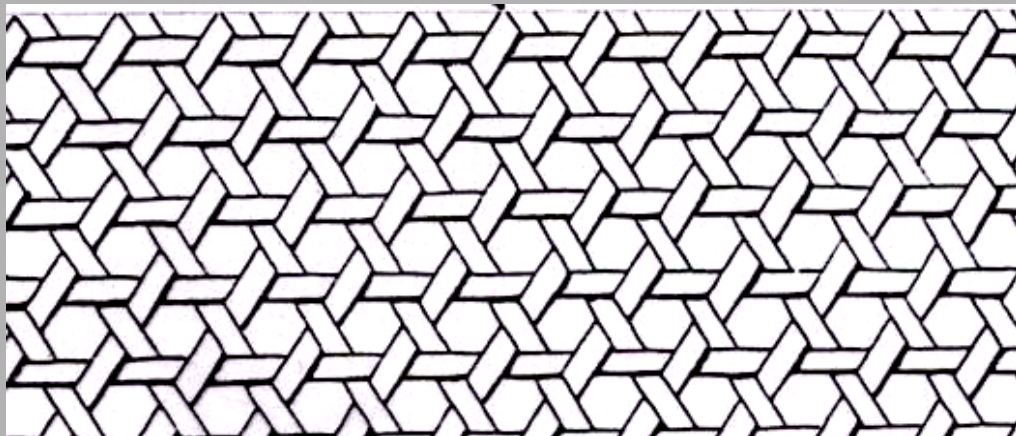
ลายขัด

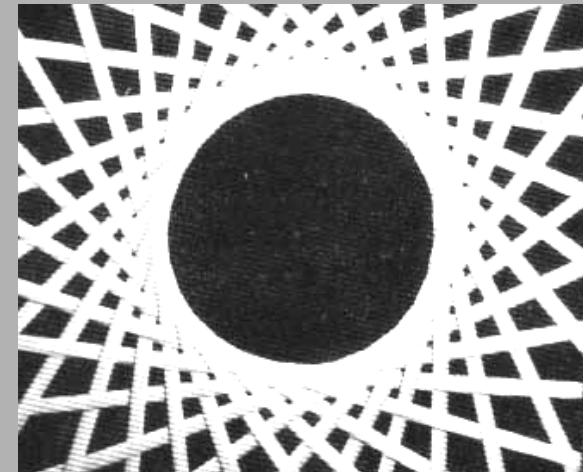
ลายสอง

ลายก้นหอย

ลายตาแมว

ลายหัวตุ่ม

2.การขด(Coiling)

- เป็นการใช้วัสดุประเภทเส้นกลมมาขดจากศูนย์กลาง และมัดยึดให้ต่อเนื่องกันให้เป็นรูปทรงตามต้องการ
- ไทยและประเทศพม่า จะใช้เทคนิคนี้กับการขดเส้นตอกให้เป็นโครงภาชนะเครื่องเงินขดที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยจะใช้เทคนิคแรงคืดของเส้นตอก ขดต่อเนื่องภายในภาชนะให้ต่อเนื่องกัน โดยไม่ต้องมัดยึด

ภาชนะเครื่องเงินขด
ทรงกลม
จังหวัดเชียงใหม่

ภาชนะเครื่องเงินขุดรูปทรงเหลี่ยม
จังหวัดเชียงใหม่

3. การเปียและการเย็บ (Braiding and sewing หรือ Plaiting)

- เป็นวิธีการทำเครื่องจักสานอีกวิธีหนึ่งที่มีผู้นิยมทำน้อยกว่าการสานและการขด เพราะการถักเปียแล้วเย็บ จะไม่แข็งแรงนัก มักจะใช้กับของใช้ที่ไม่จำเป็นต้องการรับน้ำหนักมาก หรือของใช้ที่ไม่ต้องการรูปทรงพิเศษนัก
- การถักเปีย มักจะใช้เส้นตอกแบนๆ หรือบางพื้นที่อาจจะใช้เถาวัลย์เส้นเล็กๆ จำนวน 7 เส้น ถักให้เป็นเส้นยาว ขนาดจะเล็กหรือใหญ่ขึ้นอยู่กับการใช้งาน แล้วนำมาเย็บต่อกันให้เป็นแผ่นหรือรูปทรงโค้งมนตามแต่ลักษณะของงาน ด้วยจักรเย็บผ้าหรือการเย็บด้วยมือ

การเปียและการเย็บ (Braiding and sewing หรือ Plaiting)

การเย็บเส้นเปียเพื่อทำหมวก

กดเข้ากับแม่พิมพ์ไม้แกะ

เย็บด้วยจักรเย็บผ้า

แม่แบบเครื่องจักสาน (Molds For Basketry)

- ภาชนะเก่า An Old Vessel.
- ไม้แกะ Carved Wooden Objects.
- หลุมดิน Earthen Hole.

แม่แบบ ภาชนะเก่า

โพน

แม่แบบไม้แกะ บางเจ้าฉ่า อ่างทอง

แม่แบบหลุมดิน

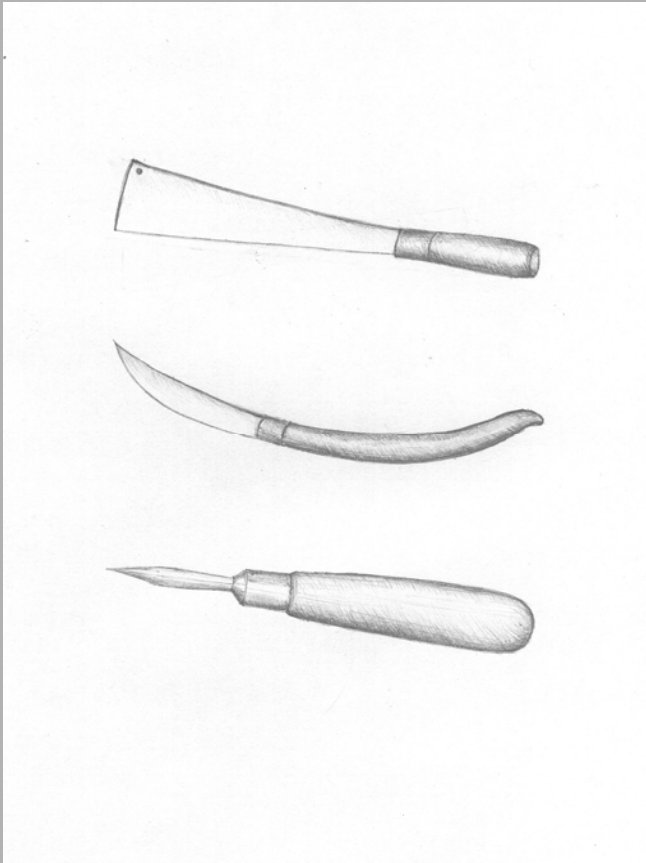

การใช้เสาและคร่าว สานแอ้ว ลำปาง

เครื่องมือและอุปกรณ์ Tools:

เครื่องเรียด เป็นแผ่น

ตั้งกะสี เจาะรูหลายขนาด ใช้เส้น
ตอกที่จักเป็นเส้นเหลี่ยม สอดผ่าน
รู แล้วดึงหรือเรียดเส้นตอกให้กลม

และได้ขนาดเท่าๆ กัน

หน้าที่และประโยชน์ใช้สอยของเครื่องจักรสาน

1. เป็นแผ่นพื้นเพื่อใช้ปูและประกอบอาคาร
2. เป็นเครื่องดักจับสัตว์
3. เป็นภาชนะที่ใช้เกี่ยวกับการบริโภคในครัวเรือน และการเกษตร
4. เป็นเครื่องสวมศีรษะกันแดดฝน
5. เป็นของใช้เกี่ยวกับพิธีกรรมและความเชื่อ

1. เป็นแผ่นพื้นเพื่อใช้ปู และประกอบอาคาร

การสานฝาไม้ไผ่ สตุล ภาคใต้

แผ่นฝาเรือน ไม้ไผ่สาน

อาคารหลังคามุงจาก ภาคใต้ของไทย

หลังคามุงด้วยหญ้าคา อีสาน

พ้อม เก็บข้าวเปลือก ไทย

เสวียนข้าว แม่ฮ่องสอน

สานตองขาว
หรือสานอ่อนและสานแห้ง

สาตตองอ่อน

ทะเลน้อย พัทลุง

ต้นจูด

การเตรียมจุด
ด้วยการบดทับต้นจูดให้แบน

การสานเสื่อจุดภายในครัวเรือน ทะเลน้อย พัทลุง

การสานสาด ที่ทะเลน้อย

ตากเสื่อบริเวณทางเดิน

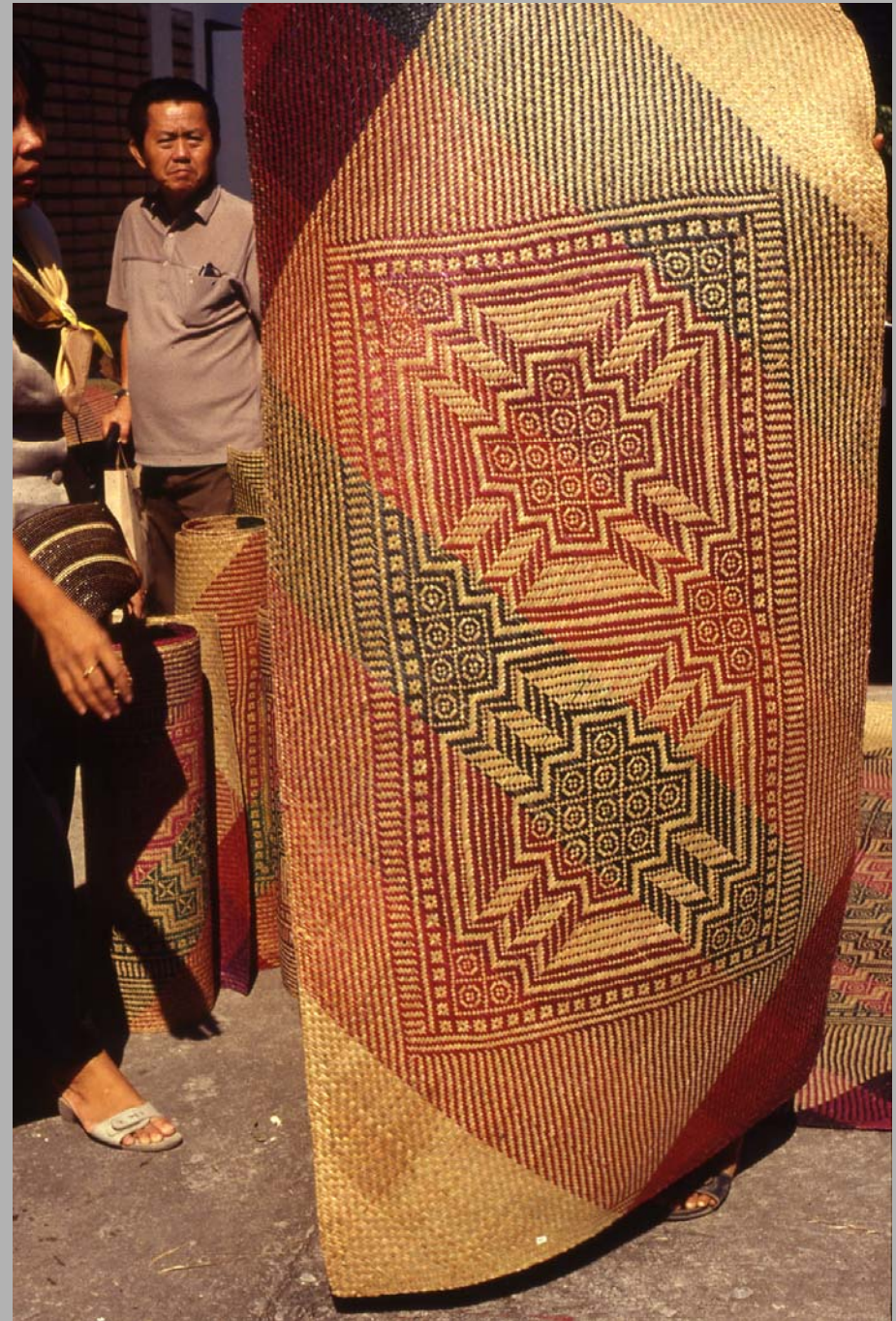

เสื่อจุดที่สาน โดยชาวบ้านภาคใต้

เสื่อจุก
ฝีมือชาวไทยมุสลิม

สาดแห่่ง สานด้วยต้นกล้าหรือแห่่ง

2. เป็นเครื่องดักจับ, ชั่งสัตว์, เติงงสัตว์

การสานเครื่องดักจับสัตว์น้ำ ภาคอีสาน

การสานเครื่องดักจับสัตว์น้ำ ภาคอีสาน

ภาคเหนือ

เพื่อกกน้ำ

ฝีกและเครื่องมือดักจับสัตว์ ภาคใต้

ภาคเหนือ

ข้องใส่ปลา อีสาน

ร่องน้ำ

ที่วางเครื่องดักจับสัตว์น้ำในท้องนา

แซะช้อนปลา ภาคเหนือ

ตะแกรงดักปลาและกุ่มฝอย อีสาน

แมลงที่ซ่อนจากห้องนา

อีสาน

ชะนาง ภาคกลาง

ชะนาง ภาคใต้

สุมปลา อีสาน

ส้อมสาน

ส้อมก่อง ตาก

ภาคใต้

ลูกบ่าหลอดและไซ

ข้องเปิด เกิดจากจินตนาการเปิดว่ายน้ำ

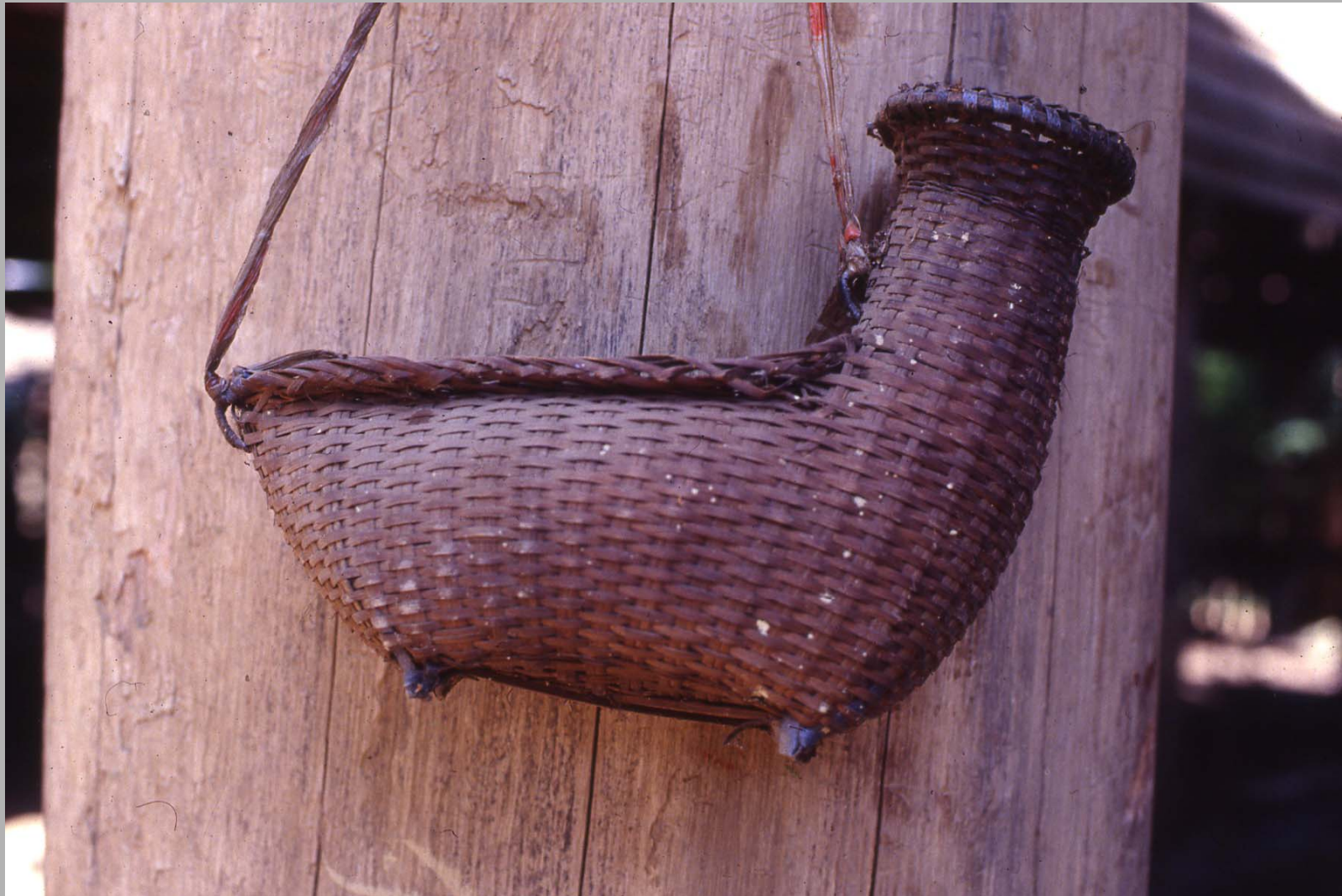

ข้องปลา อีสาน

ลำปาง

ภาคกลาง

ข้อง หรือกระชัง ภาคกลาง

คู้ข้งปลา อีสาน

ตุ้มปลา อีสาน

ตุ้มปลา อีสาน

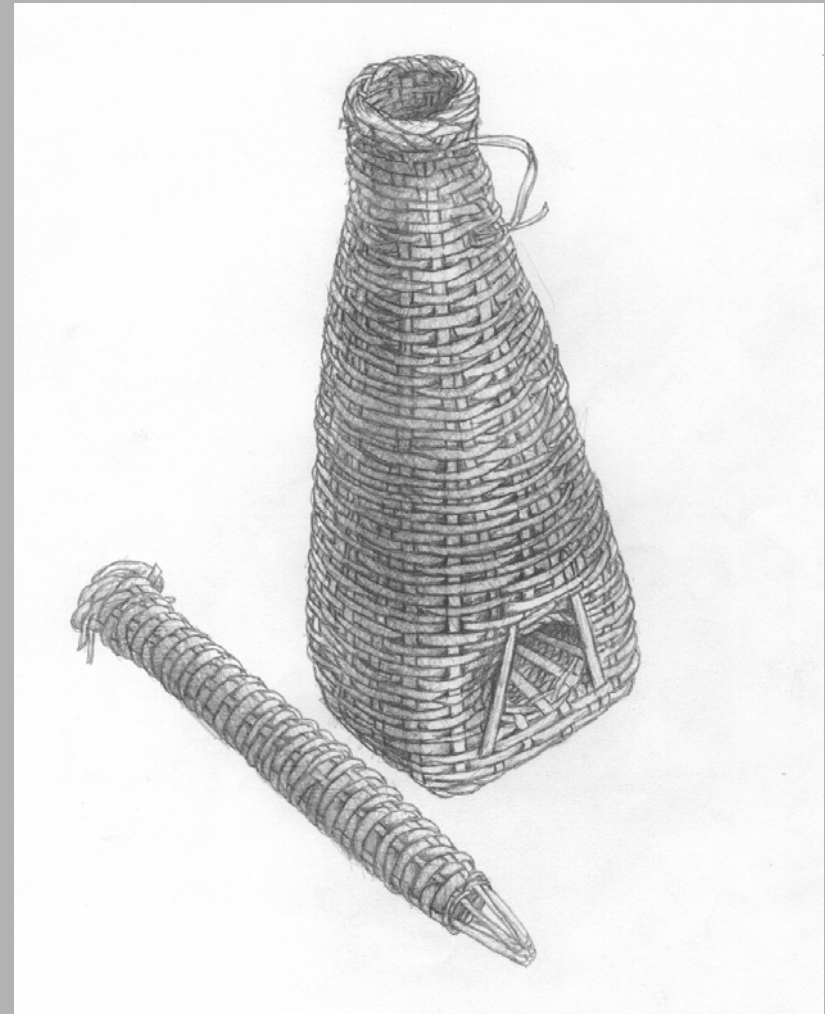

ตุ้มปลา อีสาน

อีจู้หรือตุ้มดักปลาไหล ไทย

แอ็บหรือแง็บดักกบ

แจ๊บดักกบ อีสาน

ตุ้มดักปลา
ภาคเหนือตอนล่าง

ป้อมเขียด ไล่เขียด
เป็นเหยื่อตกปลา

ป้อมเขียด ไล่เขียดเป็นเหยื่อตกปลา เหนือ

ลอบนอน ดักปลาใหญ่ อีสาน

ลอบและไซ อีสาน

ลอบนั่งหรือลอบคู่

ภาคกลาง

ภาคกลาง

ไซหัวหมู

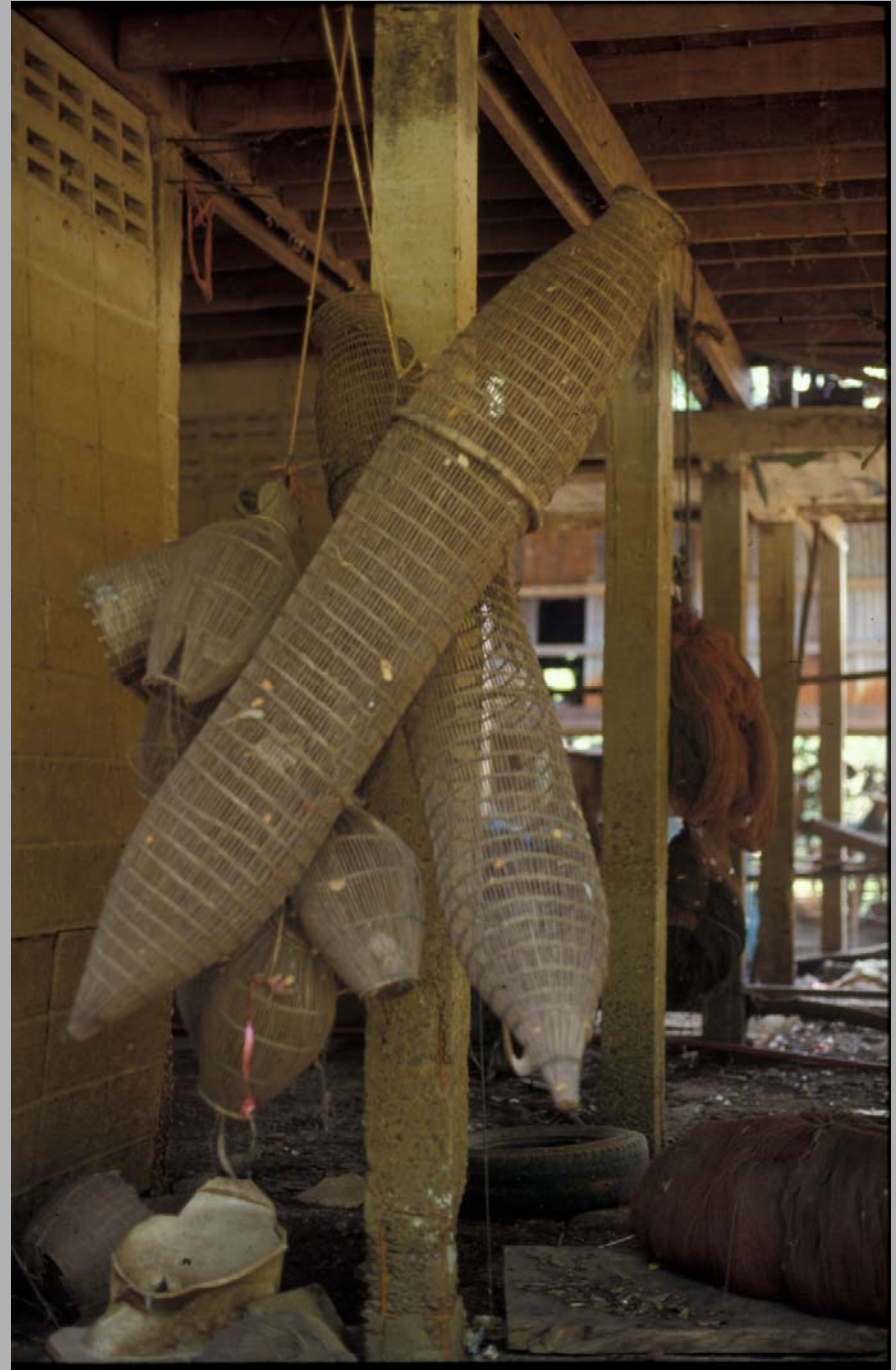

ไซหัวหมู ชาวกะเหรี่ยง ลำพูน

ไซ อีสาน

ໄໝ ກາກໄຕ້

ไซ ภาคใต้

ภาคใต้

แม่น้ำสงคราม นครพนม

โค่น นครพนม

เอ้อ หรือจิว ภาคเหนือ

ปลา
จากแม่น้ำ
ศรีสงคราม
นครพนม

ตุ๋่มปลายอน

แม่น้ำมูล อ.โขงเจียม
อุบลราชธานี

ตุ้มปลาอน ปากมูต อ.โขงเจียม อุบลราชธานี

ตุ้มปลาอน

นครพนม

หมู่บ้านปลาลังกะวาด ดอยเต่า เชียงใหม่

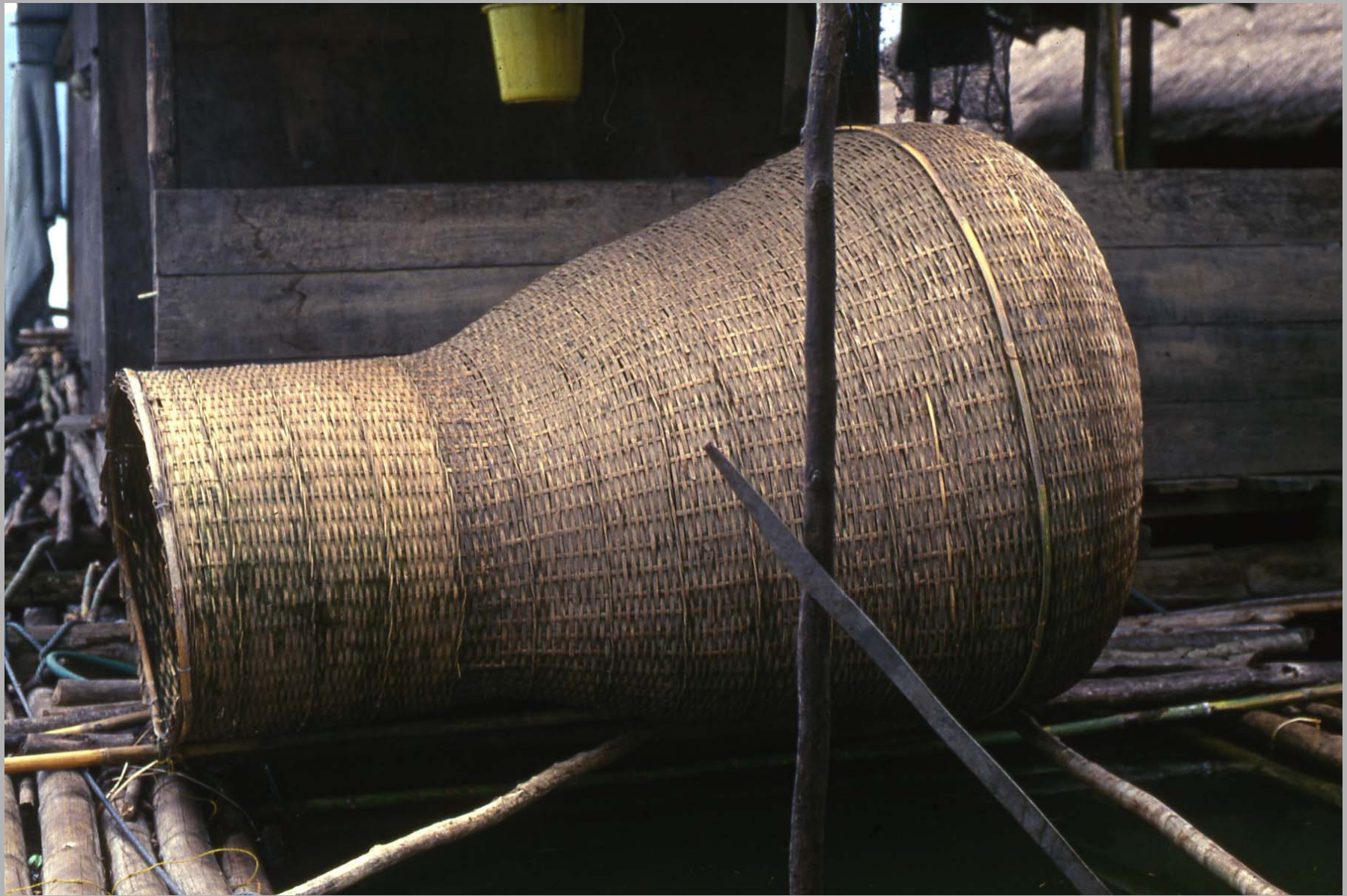

ตุ้มตักปลาถังกะวาด ดอยเต่า เชียงใหม่

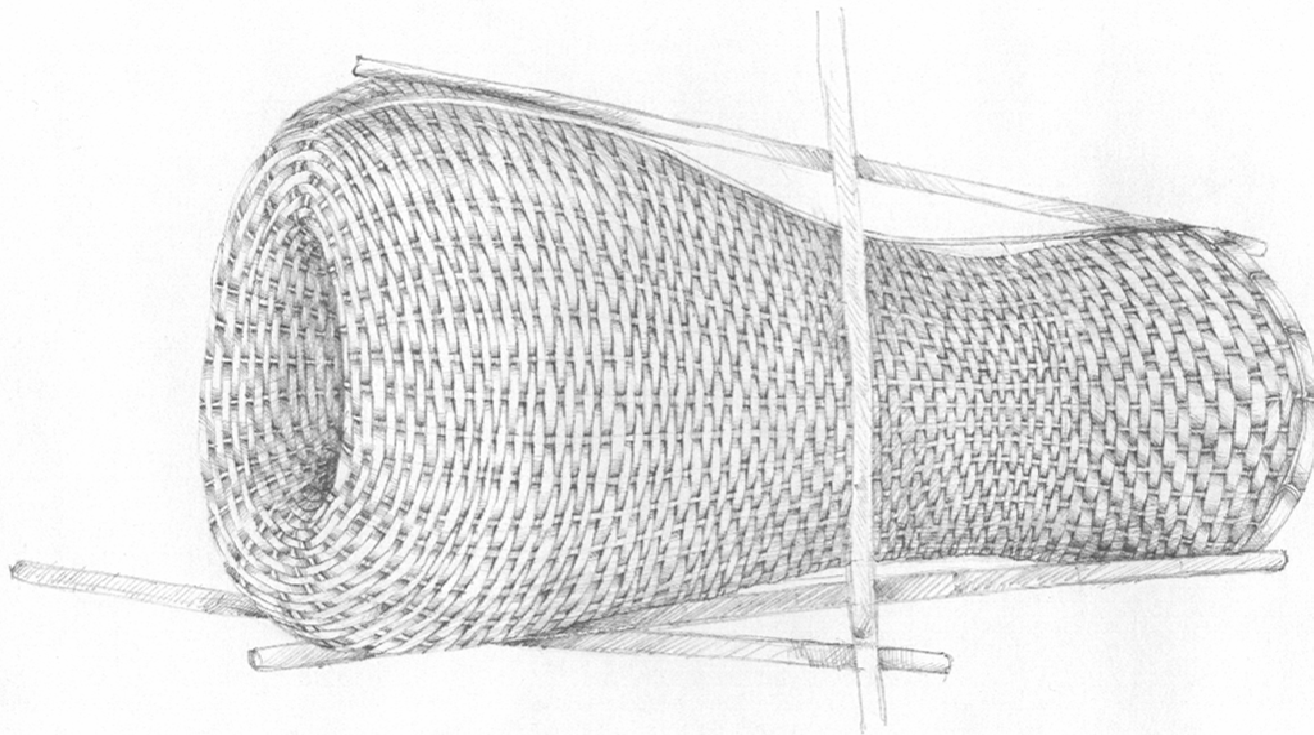

ตุ้มดักปลาสังกะวาด ดอยเต่า เชียงใหม่

อาหารปลา
สังกะวาด

หีบนก ภาคเหนือ

คนขายข้าวไห้หนัก พม่า

ข้าวเปลือกนก พม่า

การสานลุ่ม

การสานส้มไก่อ

สุ่ม ไทย

ตุ้มไก่อีสาน

ส้อมไก่ ชาวเขา

แข่งเปิด แข่งไก่

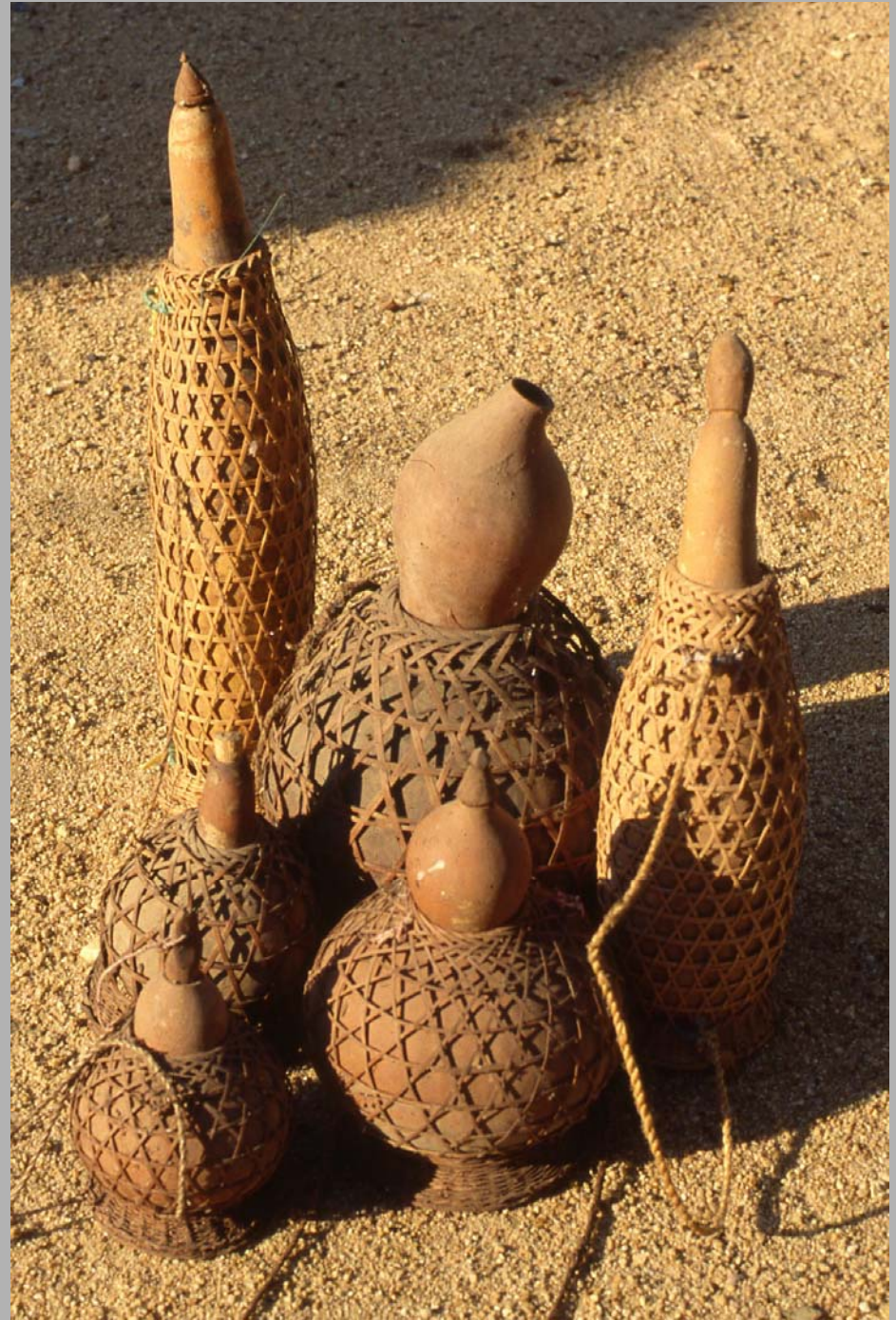
ถ้วยไก่อ่ ชาวเขา

**3.เป็นภาษาที่ใช้เกี่ยวกับการบริโภคในครัวเรือน
และใช้เกี่ยวกับการเกษตร**

ชองน้ำเต้า
ใส่น้ำดื่ม

กระบัง

สตาคกะลา ใช้รองรับข้าวเปลือก ในการแบ่งข้าวในนา ประมาณ 2442-50
โดยมิชชันนารีอเมริกัน

บุง เชียงใหม่

กระบุง ขนาดต่างๆ

แม่แบบเครื่องจักสาน

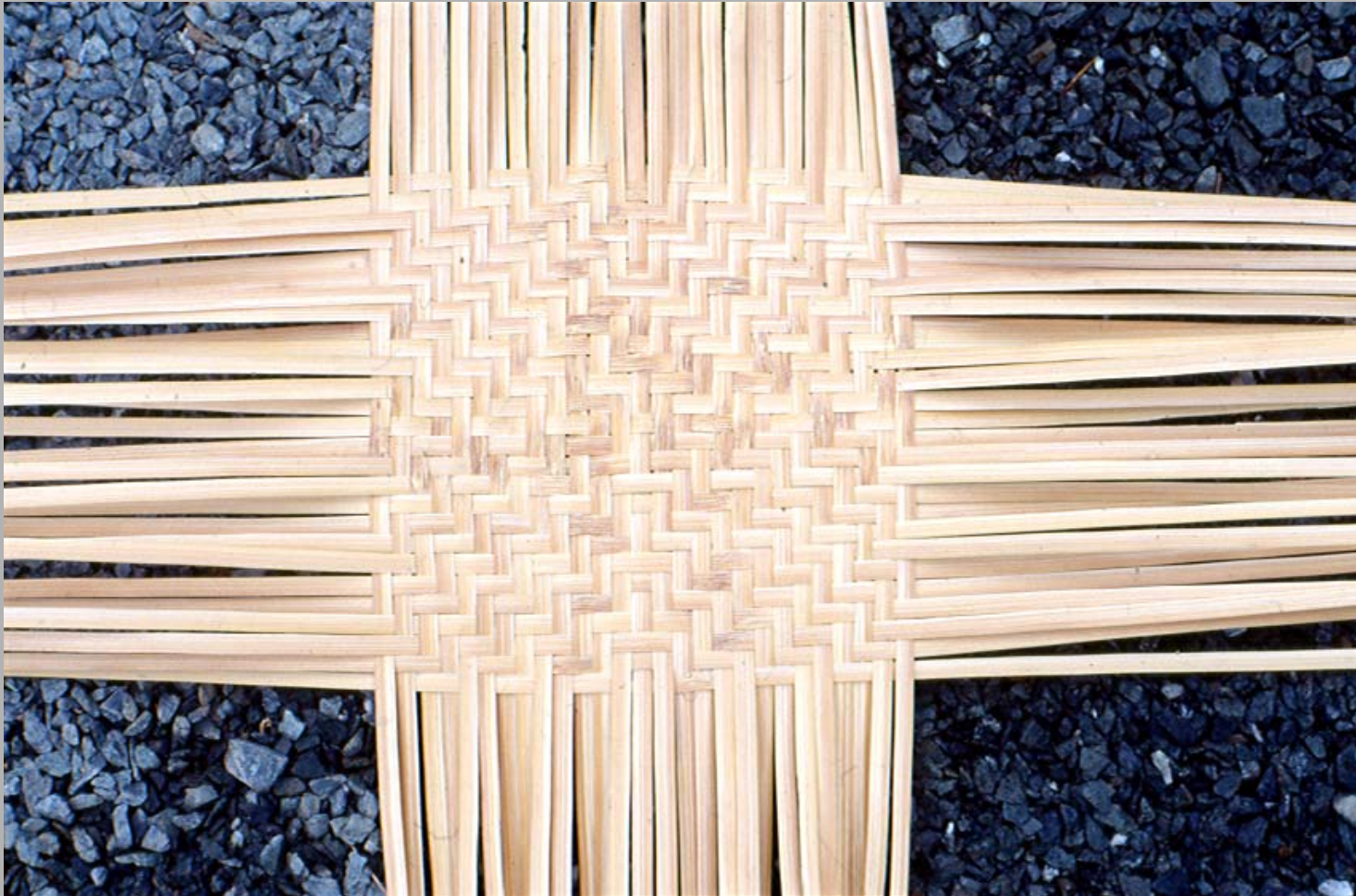

แม่แบบbung

เริ่มต้นสานเป็นแผ่น

ทาบกับก้นบุง

การใช้แม่แบบบุงเก๋า

(หน้า)กะฉนอ (หลัง)กะต้ำ บ้านปากยาม นครพนม

บุง เมืองน่าน

พม่า

น้ำจະ(เวียคนาม)

พม่า

กะต้ำ,กะต่า อีสาน

แพร์

ศรีสะเกษ

นครราชสีมา

นกรพนม

กระจาด อ่างทอง

เป็ด แม่ฮ่องสอน

ต่าง ตวงข้าวเปลือก
ภาคเหนือ

การนำไปใช้งาน

สานข้าวหวด เหนือ

ไหไม้และซ้าหวด เหนือ

ส่านหวด อีสาน

หวดนั่งข้าว อีสาน

หวนิ่งข้าว อีสาน

มวยและหวดนั่งข้าว

มวนึ่งข้าว อีสาน

แอบข้าวใบตาล เหนือ

ก่องข้าว เหนือ

ก่องข้าวดอก ลำปาง

ก่องข้าว แพร่

การสานกระบุงข้าว นครพนม

นกรพนม

กระติบข้าว เลย

ตัวและฝากระติบ นครพนม

การสานแผ่นปิดฝา ถายตาแหลวฮ่อ

ลายฝากระติบและกระติบที่สานเสร็จแล้ว

เตาอบกระติบ นครพนม

ภายในเตาอบ

ผลิตภัณฑ์ที่สำเร็จแล้ว

สานกระติ่ง อีสาน

กระด้ง

การเข้าขอบกระด้ง อีสาน

ภาชนะภาคใต้

กระด้ง ใต้

เครื่องมอสำหรับ
โม่เปลือกนกกบ

กระด้ง ใต้

ເຂອ ໄຕ້

ເຂອ ໄຕ້

การสานคู บ้านดอนแก้ว สารภี เชียงใหม่

แม่แบบคู บ้านดอนแก้ว สารภี เชียงใหม่

ไผ่ตด

ร้าว

ปักผ่อน

พานแดง เขียนลายตกแต่ง

๔.หมวก กุบ งาม

หมวกและงอบ ไทย

กุ่ม (ลำปาง)

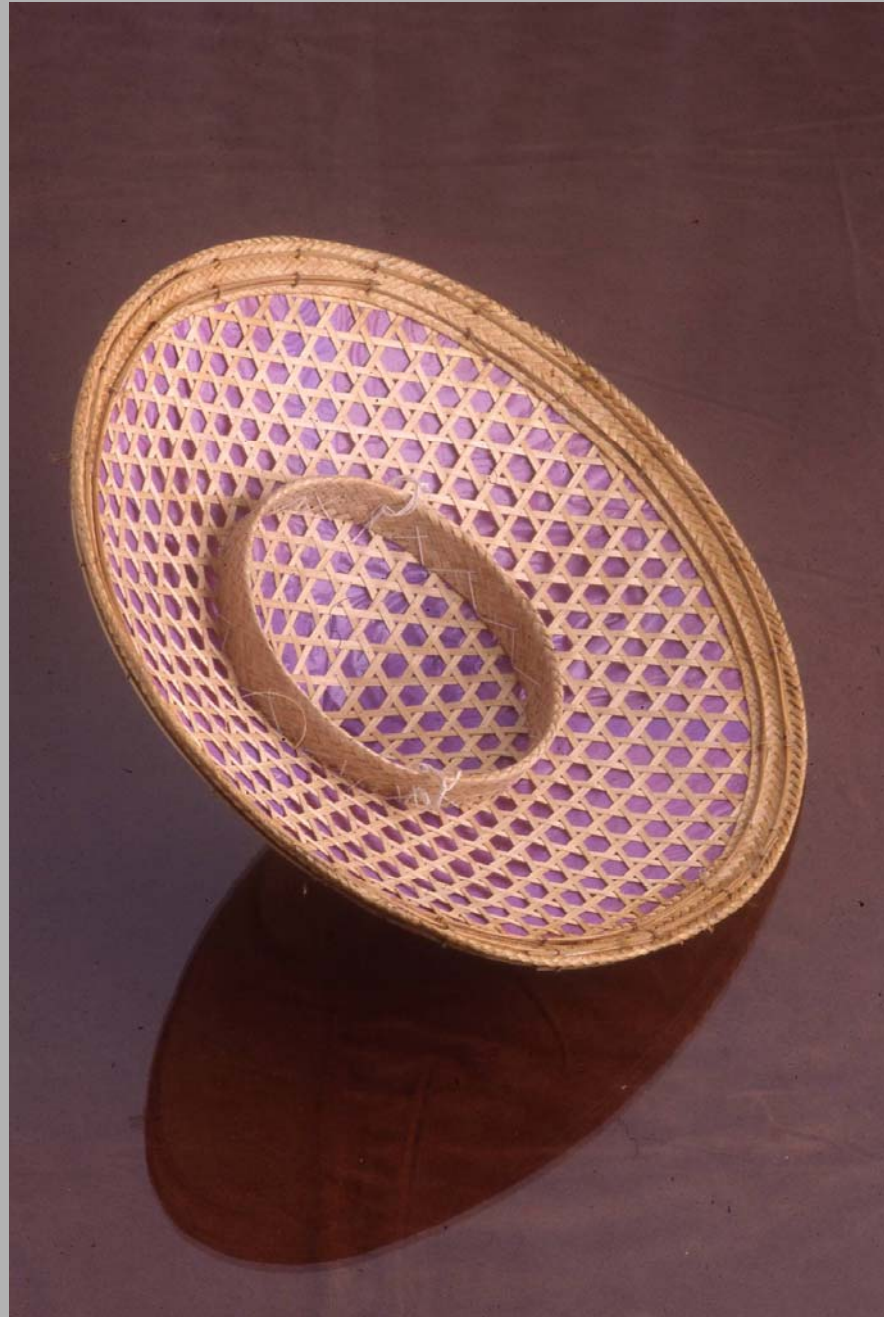

กุ่ม (ลำปาง)

กุ่มไทใหญ่

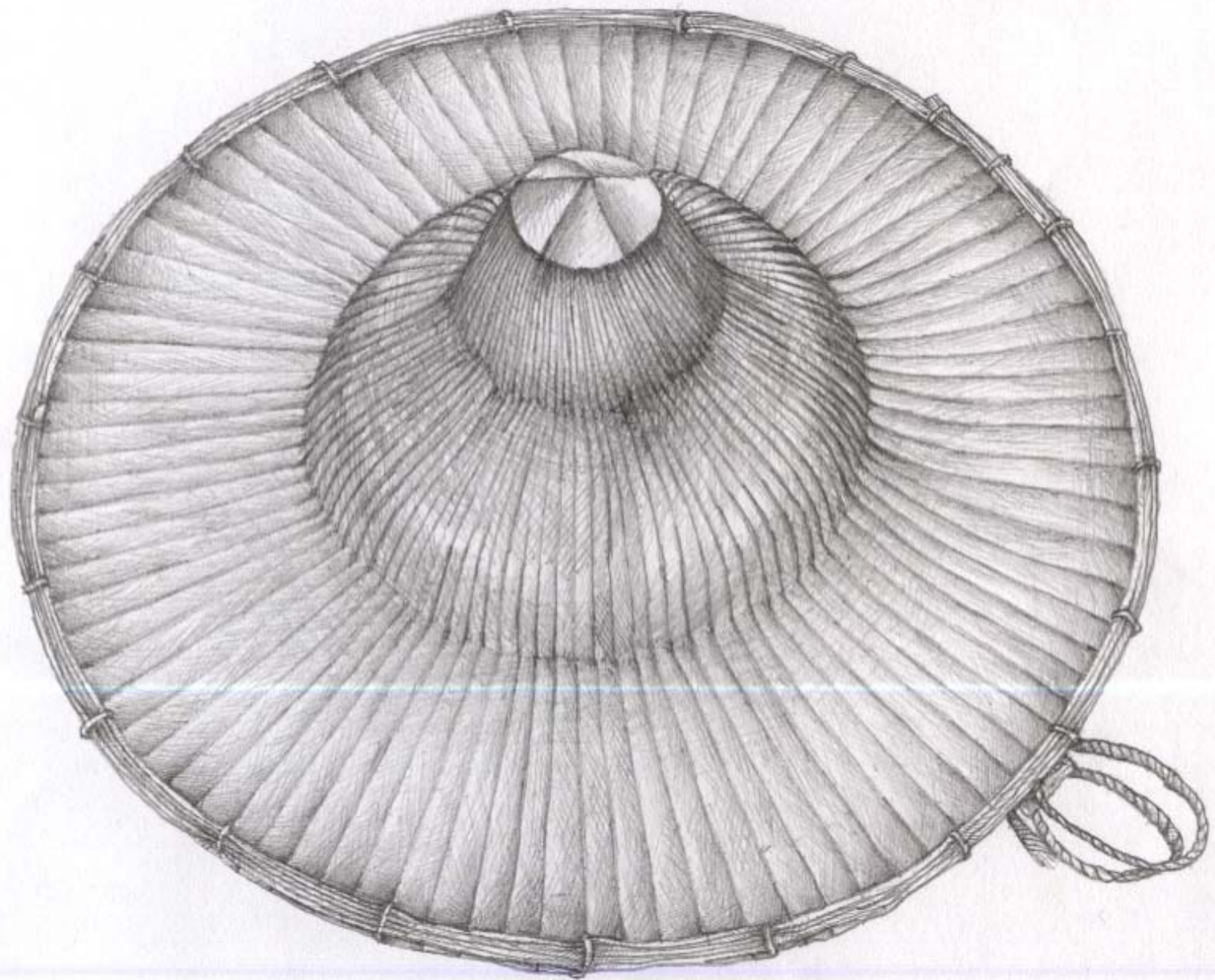
รังอบหรือหมุง

กุ่มเมืองแพร์

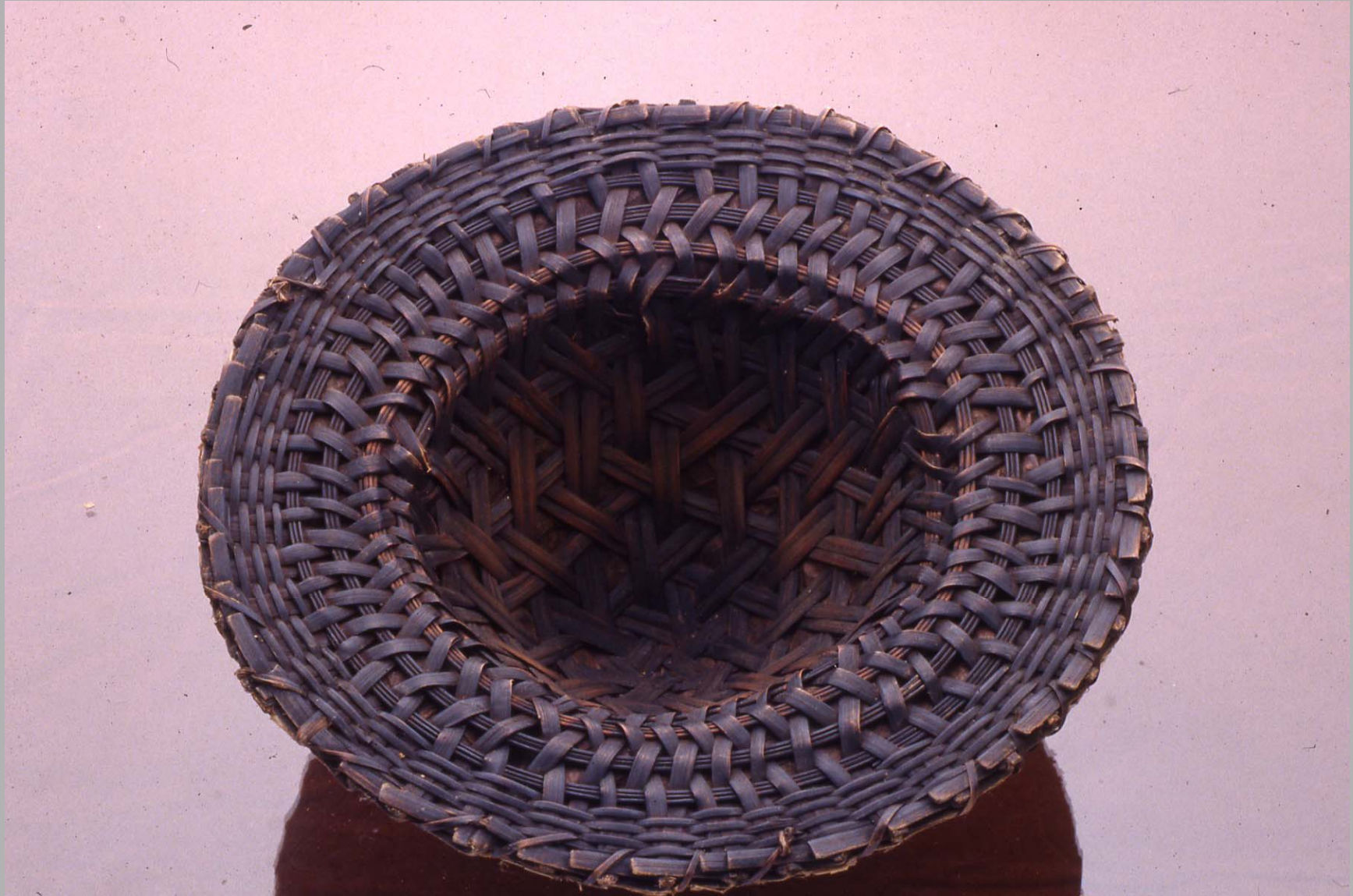

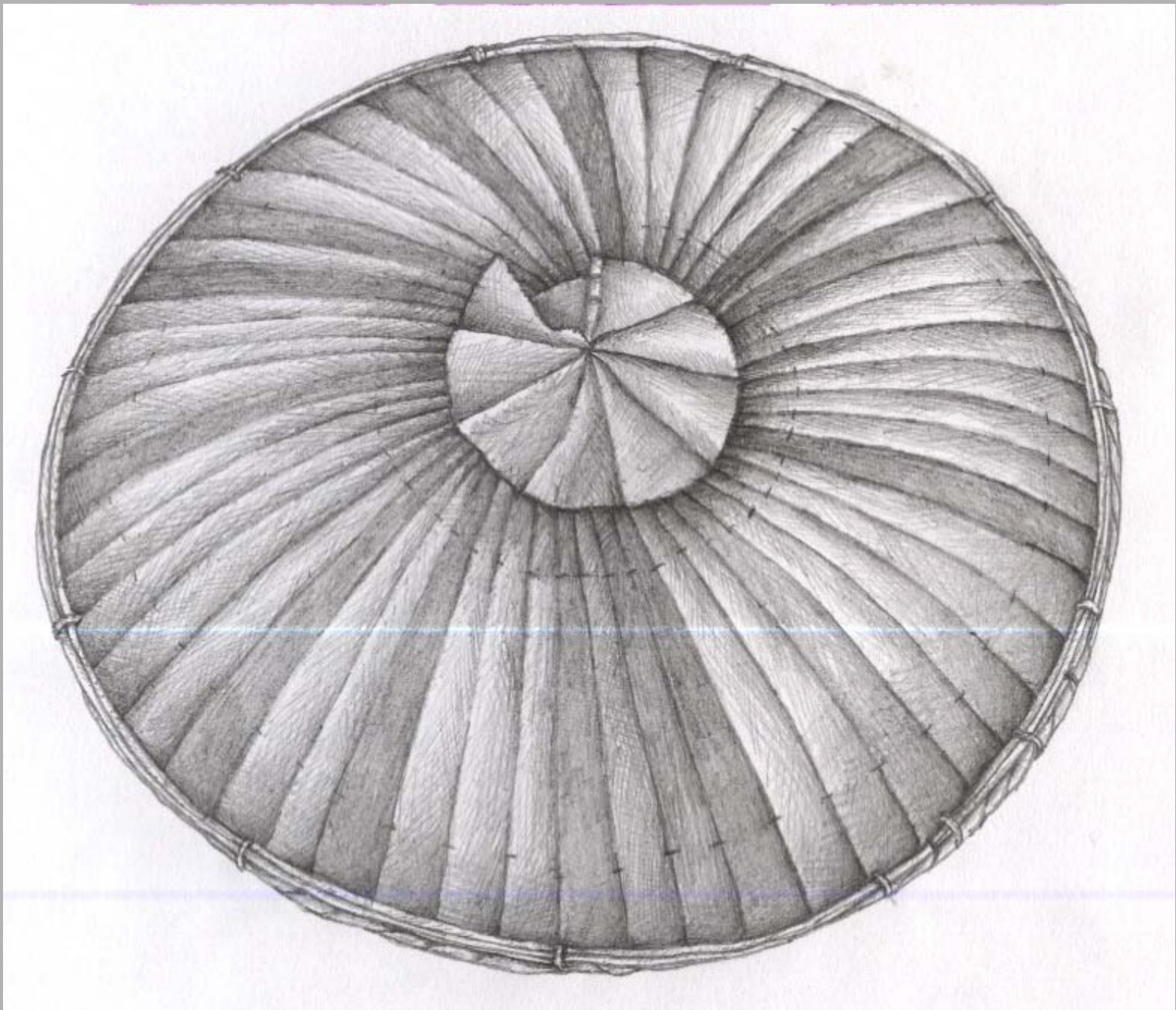
หมวกชาวเขา

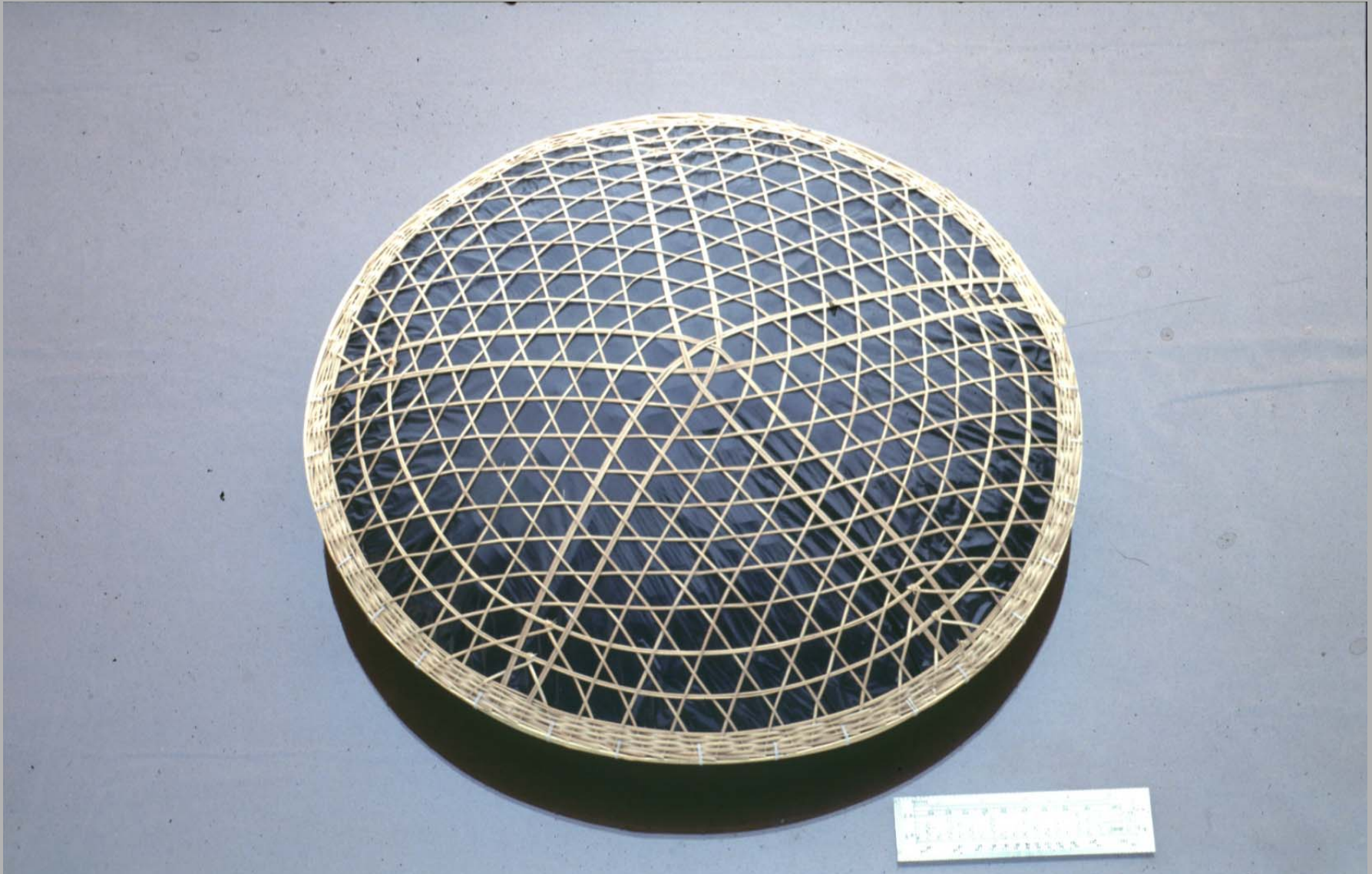
หมวกใบตาล เชียงใหม่

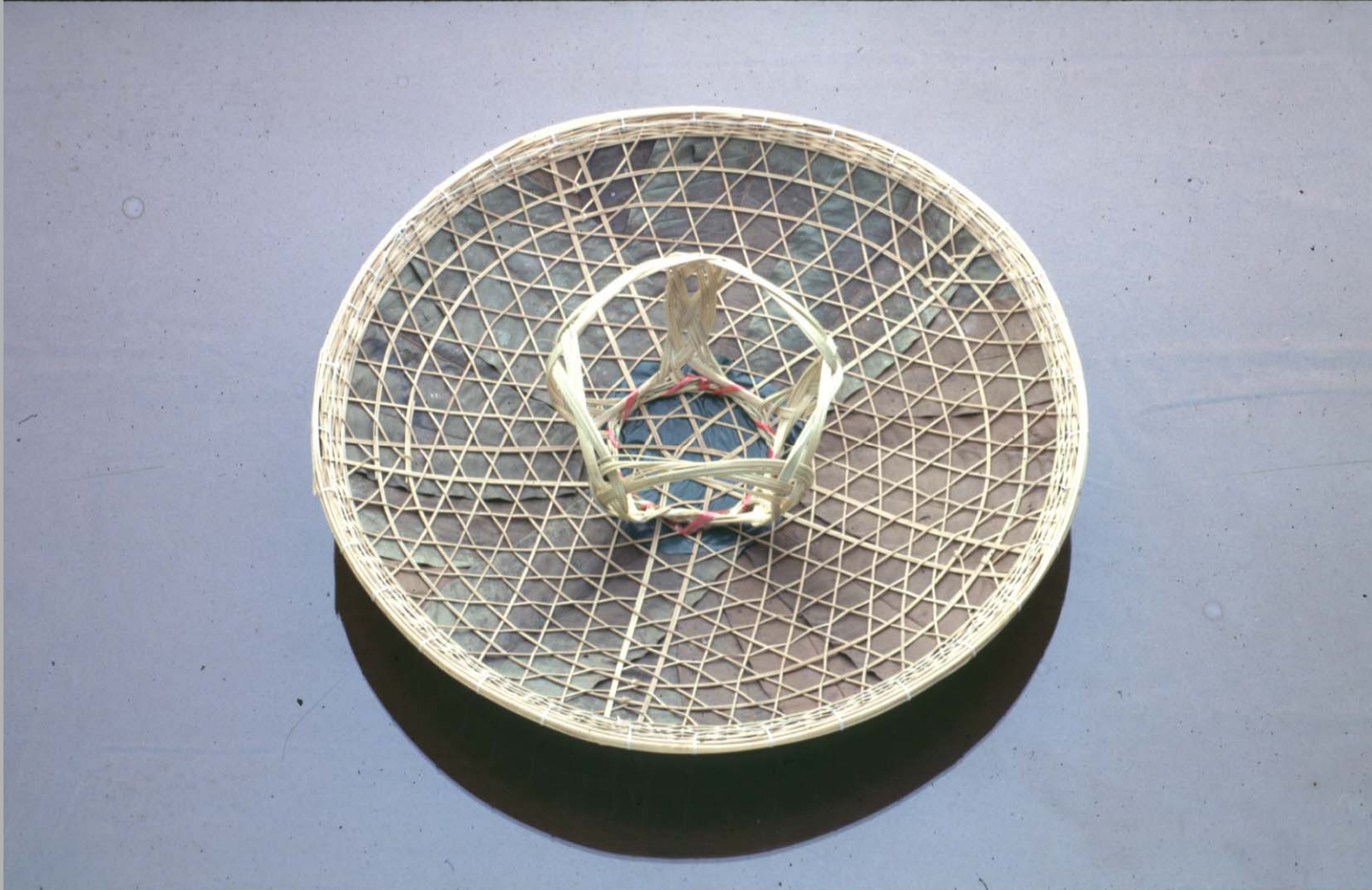

ด้ำนบนกรรด้วยแผ่นพลาสติกกั้นฝน

ภายในกรรต๋วยใบมะม่วงงา

งอบหรือกูป ไทย

หมวก บ้านน้ำเขียว ตราด

ตัวอย่างการสานกุง

การเย็บเส้นเปียเพื่อทำหมวก

กดเข้ากับแม่พิมพ์ไม้แกะ

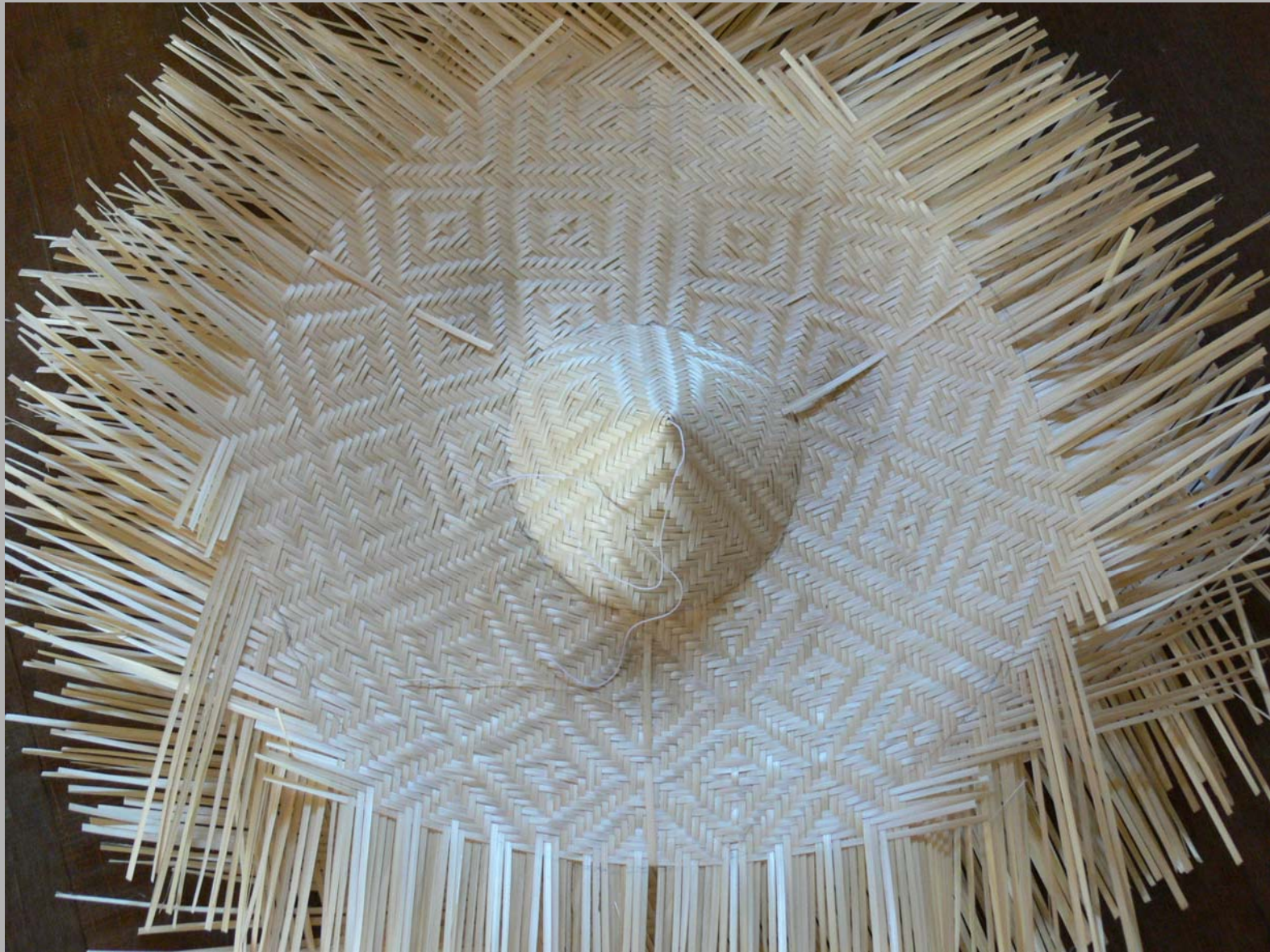
เย็บด้วยจักรเย็บผ้า

กูปไต แม่ฮ่องสอน

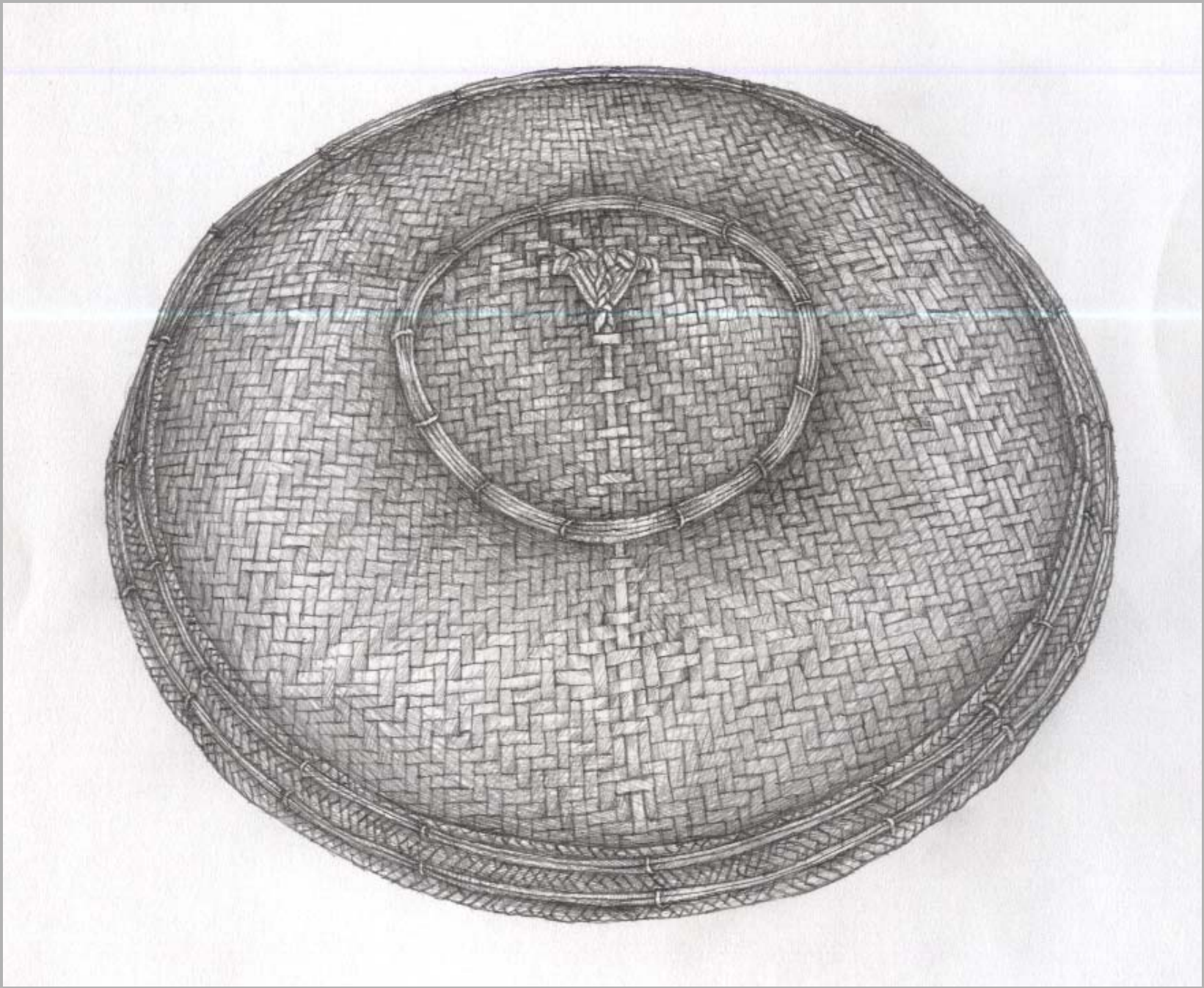

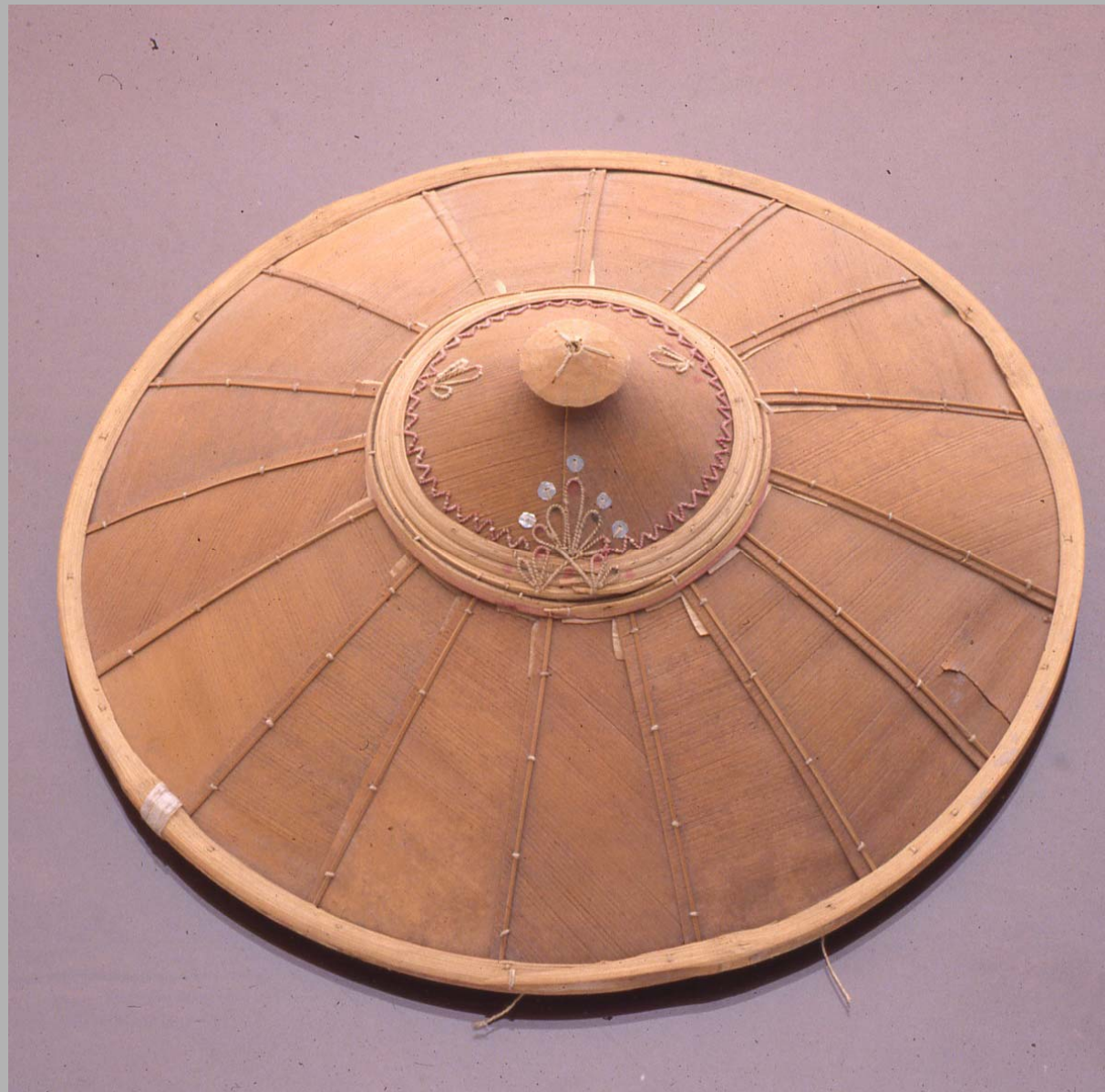

กุ่ม(ไต)กาบไผ่

กูปไต แม่ฮ่องสอน

กุ่มชาวเขา พบในไทย พม่า

ด้ำนโน

หมวกจีน

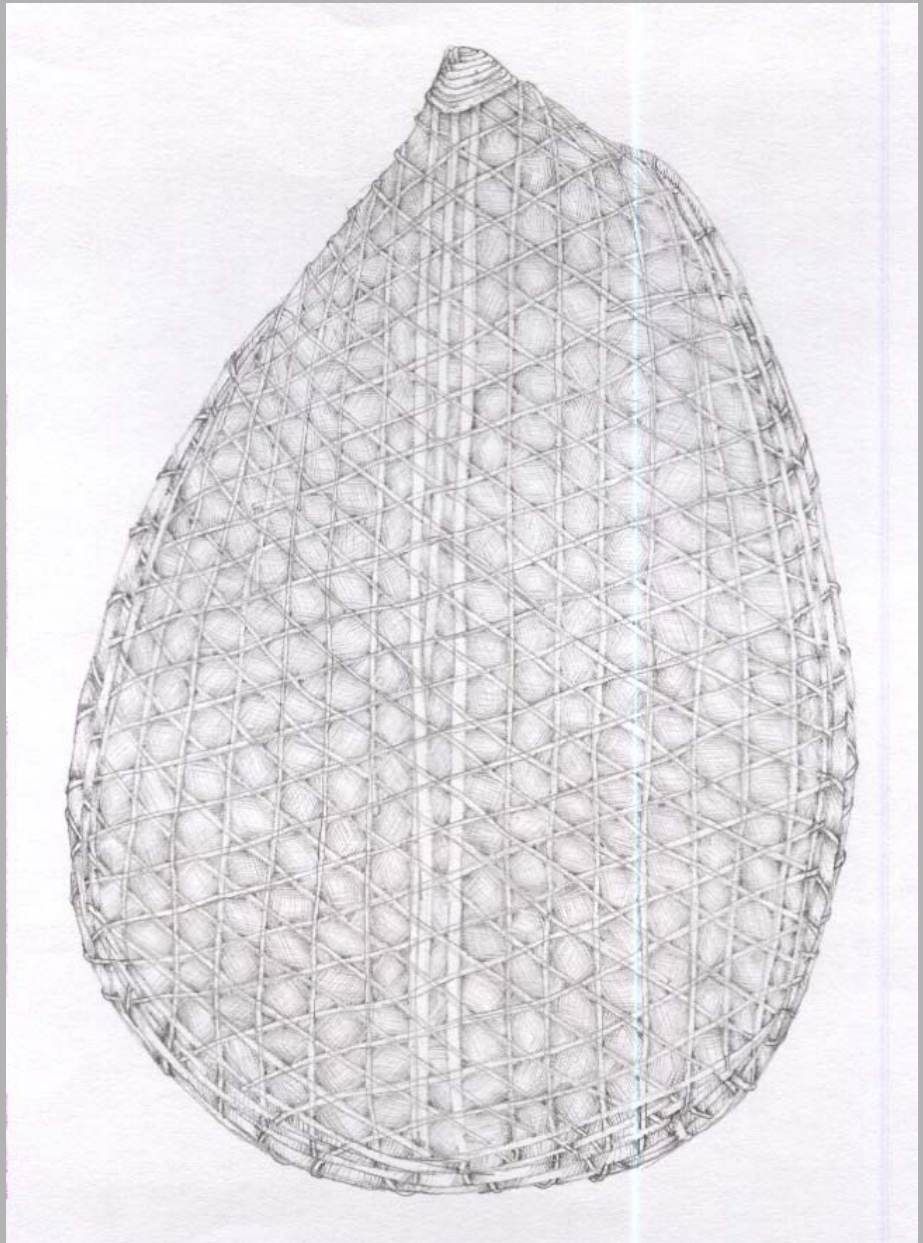
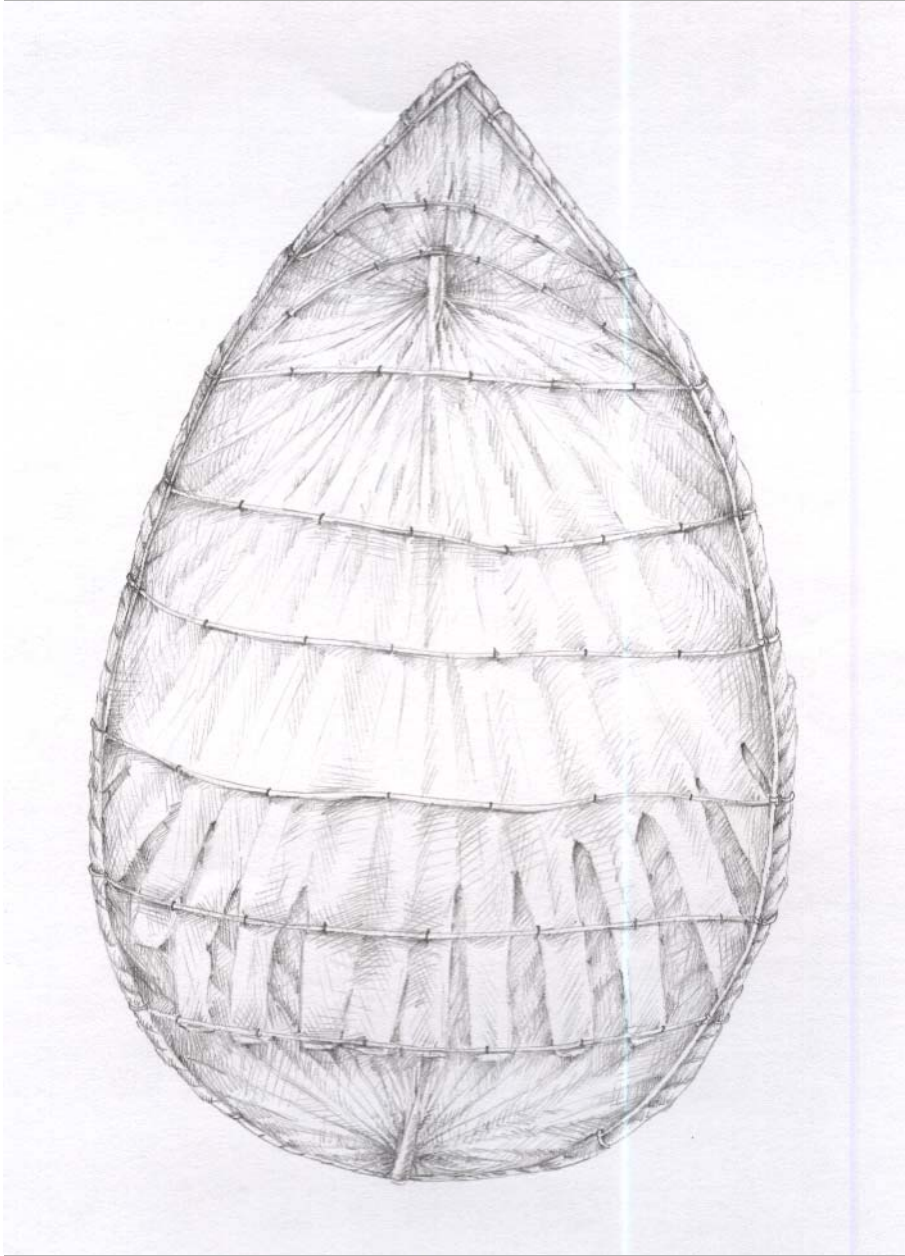

กุ่มแมงดา กะเหรี่ยง ไทย

๕ ความเชื่อ

ไซ ใช้ผูกกับเสาเอกในการสร้างบ้านใหม่

ເລຍ

เถลวนา

เฉลิม วันทำบุญเมือง
เชียงใหม่

เครื่องจักสานสมัยใหม่

โครงการศิลปาชีพ

กกสามเหลี่ยม

ปานศรนารายณ์

